

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 206
din 01.09.2010

Dosar nr: 232/2009

Petiția nr: 5.559/29.05.2009

Petent: Romani CRISS

Reclamați: D M , Școala Magheru, Inspectoratul Școlar Județean Mehedinți

Obiect: îngrădirea accesului la educație pentru 2 copii pe criteriul de apartenență etnică și de dizabilitate, atingerea demnității

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele și sediul petentei:

I.1.1. Romani CRISS, loc. București, str. Buzești nr. 19, sector 1.

I.2. Numele și sediul (domiciliul ales) al reclamațiilor:

I.2.1. D M , Grădinița Magheru, sat. Magheru, jud. Mehedinți.

I.2.2. Școala Magheru, loc. Magheru, jud. Mehedinți.

I.2.2. Inspectoratul Școlar Județean Mehedinți, loc. Mehedinți, str. I. C. Brătianu nr. 7, jud. Mehedinți.

II. Obiectul sesizării

Prin **memoriul nr. 5.559/29.05.2009** (filele 1-18 din dosar) Romani CRISS sesizează îngrădirea accesului la educație pentru 2 copii pe criteriul de apartenență etnică și de dizabilitate, precum și atingerea demnității E S de către educatoarea grădiniței din satul Magheru.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenta, în calitate de organizație non-guvernamentală care militează pentru apărarea drepturilor minorității romilor, consideră că fapta de a îngradi accesul la educație pentru 2 copii pe criteriul de apartenență etnică și de dizabilitate, prin refuzul înscrierii acestora în cadrul grădiniței din localitatea Magheru, jud. Mehedinți, precum și atingerea demnității E S de către educatoarea grădiniței din satul Magheru reprezintă discriminare.

IV. Procedura de citare

Părțile (petenta, primul și al treilea reclamat) au fost citate pentru data de 08.09.2009 prin adresele nr. 7.750/24.08.2009, 7.751/24.08.2009 și 7.752/24.08.2009.

Procedura de citare a fost însă incompletă.

Audierile au fost reluate la data de 22.09.2009, moment la care reprezentantul petentei a fost prezent, iar reclamații absenți.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

V. Susținerile părților

Prin **petiția nr. 5.559/29.05.2009** (filele 1–18 din dosar) petenta semnalează comiterea de către reclamați a unor fapte de discriminare în ceea ce privește accesul la educație în ceea ce-i privește pe doi copii, pe criteriul apartenenței etnice și de dizabilitate, precum și lezarea demnității E S de către educatoarea grădiniței din satul Magheru, jud. Mehedinți.

Începând cu anul 2004, S P a încercat la începutul fiecărui an școlar să își înscrie copiii gemeni, S P și S E A, la grădinița din localitatea în care locuiesc, lovindu-se de refuzul educatoare grădiniței din localitatea Magheru de a-i înscrie, motivând că „sunt handicapați” și au nevoie de o grădiniță specială.

În urma promisiunii acesteia de a primi copiii la grădiniță începând cu anul următor, bunica celor 2 copii, doamna E S, s-a prezentat la începutul anului școlar 2008 s-a prezentat cu nepoții săi la grădiniță, cu scopul de a-i înscrie, însă a avut parte de un refuz categoric din partea educatoarei, care i s-a adresat astfel: „*Tiganco, năroado, pleacă cu copiii tăi nerozi ca tine!*”. În cursul aceleiași zile, tatăl copiilor a mers să vorbească la rândul său cu educatoarea, educatoarea explicând refuzul primirii acestora prin „*nevoile speciale*” pe care le au copiii săi, „*problemele mentale*” de care suferă și „*faptul că sunt handicapați, se uită curciș*”. În urma răspunsului oferit de către S P, prin care acesta a susținut că, în conformitate cu documentele medicale pe care le deține, copiii săi sunt apti pentru a merge la grădiniță, educatoarea a invocat un alt motiv pentru care nu îi primește la grădiniță, respectiv „*nu aparțin de această grădiniță*”.

Datorită mediatizării cazului la televiziune, postul Antena 3 și în urma insistențelor tatălui copiilor de a face tot posibilul pentru a-i primi copii la grădiniță, de a aduce rechizite, mobilier, din moment ce educatoarea a invocat lipsa locurilor, aceasta a acceptat primirea acestora.

Petenta anexează la memoriu următoarele probe:

- Declarațiile lui S P tatăl lui S P C și al E A S
- Înregistrare audio-video (format DVD) a știrii difuzată de către Antena 3, legată de starea de fapt prezentată.

În vederea soluționării cauzei, s-a dispus investigarea situației de fapt la Grădinița satului Magheru, respectiv Inspectoratul Școlar Județean Mehedinți, acțiune concretizată într-un raport de investigații, prin care s-au stipulat următoarele:

- Inspectorul școlar pentru probleme educaționale ale romilor din județul Mehedinți, doamna D I s-a deplasat în data de 17.09.2009 împreună cu doamna D D , inspector pentru învățământul preprimar, asigurând confruntarea educatoarei reclamate cu tatăl copiilor. Aceasta a precizat că este indicat pentru copii să fie duși la un cămin cu program special care dispune de condiții adecvate, lucru care a fost înțeles greșit de către tatăl copiilor, acesta considerând că se referă la un cămin pentru handicapați. Ulterior momentului în care educatoarea a făcut acele afirmații, tatăl copiilor a înțeles în cele din urmă ce i-a propus educatoarea și și-a cerut scuze.
- Doamna Inspector D D precizează că din propriile constatări, rezultă faptul că educatoarea cunoaștea situația copiilor familiei S aceștia fiind crescuți de bunică, în urma divorțului părinților lor, fapt pentru care aceasta i-a propus tatălui plasarea acestora în sistem la o grădiniță cu program prelungit, cu asigurarea micului dejun, a prânzului, etc.
- Doamna D I a menționat faptul că în urma discuțiilor cu tatăl copiilor, acesta nu a făcut referire și la afirmațiile doamnei educatoare cu privire la etnia mamei lui.
- În urma discuțiilor cu doamna S E , bunică copiilor, aceasta a confirmat că educatoarea a făcut afirmații referitoare la apartenența sa etnică, afirmații pe care nu le poate dovedi și despre care nu i-a spus nimic fiului său. De asemenea, admite faptul că și dânsa i-a replicat educatoarei că „are probleme cu capul”, însă consideră că la momentul discuțiilor, situația conflictuală s-a încheiat, copii absolvind anul de grădiniță, urmând a fi înscriși în clasa I.
- Reprezentanții Inspectoratul Școlar Județean Mehedinți au fost de acord ca reprezentanții C.N.C.D. să fie prezenți la începutul anului școlar 2009/2010 la sediul școlii pentru a monitoriza situația.

Prin **adresa nr. 7.753/24.08.2009**, s-a solicitat celui de-al doilea reclamat, prin director I M , formularea unui punct de vedere referitor la obiectul petiției.

Cel de-al treilea reclamat reprezentat prin Inspector Școlar General, prof. M V S , a oferit un punct de vedere cu nr. 5360/02.09.2009 și înregistrat la C.N.C.D. sub nr. **8.187/07.09.2009**, în care subliniază faptul că instituția nu răspunde în mod solidar alături de primul reclamat reprezentat de educatoare, întrucât cadrul didactic nu are raporturi de muncă cu această instituție, ci cu unitatea școlară în care este titulară pe post.

În cadrul audierilor din data de 22.09.2009, reprezentantul petentei a susținut răspunderea celui de-al doilea reclamat în mod solidar cu ceilalți 2 reclamați.

Urmare a solicitării adresată celui de-al doilea reclamat, reprezentat prin director prof. I M de a oferi un punct de vedere cu privire la faptele semnalate prin petiție, acesta pune la dispoziția C.N.C.D. declarația sa înregistrată la C.N.C.D. sub nr. **8.287/09.09.2009**, subliniind următoarele:

- În urma insistențelor tatălui copiilor de a-i fi primiți copii la grădiniță, cu toate că educatoarea i-a explicat că în situația mai dificilă în care se află familia acestuia, aceștia ar putea fi înscriși la un cămin cu program prelungit, aceasta a acceptat să-i primească, renunțând la alți 2 copii care se puteau înscrie și la oraș, cu condiția ca în decurs de o săptămână să aducă actele necesare pentru înscriere în anul școlar 2008/2009, fapt care nu s-a întâmplat până în luna mai 2009.
- Conform certificatelor de naștere ale copiilor, aceștia, în anul 2004 aveau 2 ani, lucru care contravine afirmațiilor tatălui copiilor precum că ar fi insistat să-i înscrie la grădiniță din anul 2004.
- Doamna educatoare s-a confruntat cu lipsa de înțelegere din partea bunicii copiilor care aducea copii la grădiniță cu mult mai devreme de ora 08,00, respectiv cu mult după terminarea programului sau chiar și în zilele în care aveau loc Cercuri pedagogice, motivând că este obligația educatoarei să vină să stea cu el.
- Nimeni nu i-a solicitat tatălui copiilor de a aduce scanue, mese sau alte rechizite decât cele solicitate și celorlalți copii pentru buna desfășurare a activității acestora.
- Doamna educatoare se bucură de o bună reputație, în special pentru activitățile pe care le desfășoară cu copii.

VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține că prima reclamată a respins inițial școlarizarea a două copii romi, susținând că ar fi mai bine pentru ei dacă s-ar înscrie într-o unitate specială. Rudele copiilor afirmă că ea a utilizat expresii rasiste.

În drept, Colegiul Director reține următoarele:

Constituția României, prin art. 16 alin. 1 garantează dreptul la egalitate: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”.

Potrivit **Constituției României**, art. 20 alin 1, „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 1 prevede interzicerea generală a discriminării: „Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin. 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

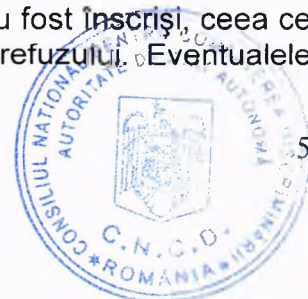
Art. 11 alin. 1 prevede: „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.”

Colegiul director constată că la înscrierea a doi copii în grădiniță pentru anul școlar 2008-2009 educatoarea (prima reclamată) a refuzat această solicitare propunând înscrierea copiilor într-o grădiniță specială, deși existau documente medicale care atestau că respectivii copii sunt apți pentru grădiniță.

Decizia de a nu înscrie copii la grădiniță a aparținut în exclusivitate primei petente, prin urmare Colegiul director constată că ceilalți doi reclamați nu au calitate procesuală pasivă.

Referitor la faptele primei petente, Colegiul director arată că în conformitate cu legislația din România și tratatele internaționale în domeniu, prin discriminare se înțelege o diferențiere bazată pe un criteriu care atinge un drept fără o justificare obiectivă.

Diferențierea s-a realizat prin înscrierea altor copii și refuzul înscrierii celor doi copii romi. Ulterior, în urma mediatizării cauzei, copiii au fost înscriși, ceea ce arată că diferențierea nu a fost justificată în momentul refuzului. Eventualele

problemele, reclamate de petenți, ce au apărut ulterior, nu au relevanță pentru soluționarea cauzei, întrucât la înscriere petenții nu puteau preconiza producerea lor. Dreptul atins este cel al accesului la educație. Criteriul respingerii copiilor este, pe de o parte, un handicap presupus, întrucât copiii au fost trimiși spre o grădiniță specială, la prima vedere, fără constatare medicală a vreunei dizabilități. Pe de altă parte se cunoaște practica de a trimite copiii romi în grădinițe și școli speciale (CNCD a constatat caracterul discriminator al acestei practici, dar și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza *D.H. și alții împotriva CEHIEI*), astfel Colegiul director apreciază că fapta a fost motivată și de apartenența etnică (romă) a copiilor, întrucât dacă situația sănătății copiilor ar fi motivat refuzul înscrierii, s-ar fi consultat documentele medicale.

Utilizarea afirmațiilor rasiste la adresa copiilor de către prima petentă a fost confirmată doar de membri de familie a copiilor, astfel aceste fapte nu au fost suficient probate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Școala Magheru și Inspectoratul Școlar Județean Mehedinți nu au calitate procesuală pasivă în cauză;
2. Refuzul școlarizării și trimiterea copiilor spre grădinițe speciale reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 11 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**, republicată;
3. Sancționarea reclamatului D M cu avertisment;
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților și Ministerului Educației, Cercetării și Inovării.

VII. Modalitatea de plată a amenzii: —

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

VASILE VASILE-ALEXANDRU – Membru

VLAȘ CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării 07.09.2010

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

